

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH

SPRAWOZDANIE

**Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH**

ZA 2012 ROK

MARZEC 2013

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności.
2. Organizacja pracy i zatrudnienie.

II REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.
2. Świadczenia pomocy społecznej.
3. Usługi opiekuńcze.
4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.
5. Schronienie.
6. Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

III INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie:
  - „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”
  - Gminny program profilaktyczno-żywnościowy „Posiłek dla ucznia”.
2. Realizacja programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” .
3. Paczki.
4. Sprzęt rehabilitacyjny.
5. Poradnictwo specjalistyczne.
6. Interwencja kryzysowa.
7. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
8. Praca socjalna.
9. Aktywizacja i integracja społeczna podopiecznych GOPS w tym osób bezrobotnych i niepełnosprawnych.
10. Wolontariat.

IV SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2012 r. Z DZIAŁU „OPIEKA SPOŁECZNA”

V POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na kierownika ośrodka pomocy społecznej obowiązek przedkładania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Działając zgodnie z tym umocowaniem prawnym Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach przedstawia w niniejszym dokumencie działania Ośrodka w roku 2012 oraz opisuje potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2013.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w Sierakowicach ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób/grup.

Jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej na terenie Sierakowic jest Gminny Ośrodek Pomocy.

Podejmowane w 2012r. działania dowodzą, że dotychczasowy system opieki i ratownictwa socjalnego na terenie naszej gminy próbuje się przekształcać w system aktywizacji i integracji społecznej.

Pracownicy ośrodka i instytucji z nim współpracujących w większym stopniu zwracają uwagę na usługi aktywizacyjne, zwiększające samodzielną odpowiedzialność klientów. Duże znaczenie w podejściu do rozwiązywania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej ma indywidualizacja wsparcia odpowiadająca na zróżnicowane potrzeby każdego człowieka. Z tym też niewątpliwie wiązał się dobór odpowiednich metod, narzędzi i usług społecznych. Dobór instrumentarium w pracy z podopiecznym podyktowany był również faktem, że odbiorca naszych oddziaływań ma nie tylko prawa, ale także obowiązki względem własnej rodziny, społeczności lokalnej i instytucji, która przyznaje mu pomoc.

W poniższym sprawozdaniu scharakteryzowano wszystkie realizowane przez GOPS w roku 2012 działania. Przedstawiono zrealizowane zadania zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym w oparciu o istniejącą strukturę organizacyjną ośrodka, jego wyodrębnione działy z uwzględnieniem także źródeł finansowania poszczególnych zadań. Analizie poddano także sytuację odbiorców poszczególnych rodzajów świadczeń. Dokument opisuje również zdiagnozowane potrzeby pomocy społecznej na rok 2013. Z punktu widzenia merytorycznego i finansowego zadania GOPS w roku 2012 wykonano zgodnie z założeniami i obowiązującymi przepisami prawa.

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności.

Ustawa o pomocy społecznej stanowi, iż zadania pomocy społecznej w gminie wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek według ustaleń wójta gminy, natomiast wykonanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej odbywa się w oparciu o ustalenia wojewody.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jest jednostką budżetową gminy ds. pomocy społecznej i działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwałą Nr XXX/194/00 Rady Gminy Sierakowice z dnia 2000-12-19 w sprawie utworzenia jednostki budżetowej ds. pomocy społecznej, Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sierakowice Nr XV/169/12 z dnia 24 stycznia 2012 r. Zarządzenia Nr 3/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach oraz innych aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy, Wójta Gminy Sierakowice i Kierownika Ośrodka.

Ośrodek w minionym roku realizował zadania wynikające z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych do niej;
2. Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r., Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.);
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr180, poz.1493 z późn. zm.);
4. Ustawy z dnia z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz.225 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.);
6. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
7. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz.1027);
8. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887z późn. zm.), która nałożyła na gminę, jako zadanie własne, podejmowanie działań w zakresie wspierania rodziny.

2. Organizacja pracy i zatrudnienie.

Organizację pracy i zatrudnienie w GOPS określa Regulamin organizacyjny którego zapisy precyzują zadania poszczególnych działów i stanowisk w Ośrodku oraz hierarchię zarządzania, wpisaną w schemat organizacyjny stanowiący załącznik nr 1 do Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach nadanego Uchwałą Rady Gminy Sierakowice Nr XV/169/12 z dnia 24 stycznia 2012 r. Funkcję pracodawcy w stosunku do zatrudnionych pracowników pełni w Ośrodku Kierownik.

Kierownik reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, do jego obowiązków należy także zwykły zarząd w zakresie mienia i gospodarki finansowej. Kierownik Ośrodka posiada imienne upoważnienie do rozstrzygania w imieniu Wójta Gminy Sierakowice indywidualnych spraw z zakresu pomocy społecznej oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Usług Opiekuńczych, Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Do Spraw Asysty Rodzinnej, Sekcję Świadczeń oraz Punkt Interwencji Kryzysowej. Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji. Wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej – w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku w GOPS zatrudnionych było 22 pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty 20,58) w tym:

1. kierownik - 1,
  2. zastępca kierownika - 1,
  3. główny księgowy - 1,
  4. pracownicy socjalni - 8 w tym:
    - starszy specjalista pracy socjalnej - 4,
    - specjalista pracy socjalnej - 2,
    - starszy pracownik socjalny -1,
    - pracownik socjalny -1,
  5. opiekunki środowiskowe - 5,
  6. pracownicy księgowości i sekcji świadczeń - 3,
- oraz w niepełnym wymiarze czasu pracy:
7. specjalista pracy z rodziną - 1,
  8. psycholog - 1,
  9. sprzątaczką -1.

Dla zapewnienia realizacji nałożonych na GOPS zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnił trzech asystentów rodziny na podstawie umowy zlecenie.

Bardzo ważnym celem działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach jest dążenie do wzrostu jakości usług oraz doskonalenie narzędzi realizacji polityki społecznej na terenie gminy. Dla wprowadzania nowych rozwiązań aktywizujących klientów pomocy społecznej i zapewniających efektywne formy pomocy potrzebna jest ustawiczna edukacja kadr pomocy społecznej. Praca bezpośrednio z klientami (osobami starszymi, długotrwale chorymi, niepełnosprawnymi, z zaburzeniami psychicznymi, bezdomnymi i uzależnionymi od alkoholu) wymaga od pracowników wysokich kwalifikacji zawodowych.

Ponadto, przeciążenie zawodowe wynikające z nakładanych na pracowników socjalnych nowych zadań bez dodatkowego wsparcia etatowego powoduje zagrożenie wypaleniem zawodowym przejawiającym się m. in. w obniżeniu jakości pracy socjalnej.

Mając powyższe na uwadze Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stworzył odpowiednie warunki do udziału pracowników w szkoleniach. Wybór tematyki szkoleń na 2012 r. wynikał z potrzeb i ukierunkowany był na doskonalenie umiejętności prowadzenia pracy socjalnej, pracy z osobą

bezrobotną, pracy z rodziną z trudnościami w pełnieniu podstawowych jej funkcji, na umiejętności interpersonalne i społeczne, umiejętności świadczenia usług opiekuńczych oraz przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego, poprzez rozwijanie technik organizacji pracy, radzenia sobie ze stresem i obciążeniem zawodowym.

Oferowane pracownikom szkolenia obejmowały również zagadnienia wynikające ze zmian przepisów prawa i nowych zadań do realizacji, metodykę pracy ze sprawcą przemocy, efektywne rozwiązywanie konfliktów w rodzinie, kształtowanie pożądanych postaw zawodowych jak i doskonalenie umiejętności zarządzania.

Realizując zapisy Regulaminu Kontroli Zarządczej każdemu pracownikowi w 2012 r. udzielane były niezbędne porady i wskazówki przy wykonywaniu zadań, prowadzono instruktaże i narady szkoleniowe. Wspierając pracowników w rozwijaniu kompetencji zawodowych wszystkim pracownikom zapewniono dostęp do szkoleń zewnętrznych z czego, aż 19 pracowników GOPS (w tym 3 asystentów rodziny i 2 opiekunki środowiskowe) wzięło udział w cyklu bezpłatnych szkoleń dla kadry pomocy społecznej, organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w ramach projektu systemowego w latach 2012-2014, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej PO KL 2007-2013 pod nazwą: „*Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim*”.

II REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jako jednostka sektora finansów publicznych z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.” Z zapisów ustawy o pomocy społecznej wynika jasno, że celem pomocy społecznej nie jest wyręczanie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu.

Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega.

Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najsłabszej kondycji materialnej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje generalnie osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe wynoszące (od 01 października 2012 r.):

- dla osoby samotnie gospodarującej – 542,00 zł netto,
- dla osoby w rodzinie – 456,00 zł netto,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej. Pomocy społecznej udziela się

w szczególności z powodu sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa itp.

Oferowana przez GOPS w Sierakowicach pomoc społeczna obejmowała w 2012 r. różne formy pomocy pieniężnej, pomocy w naturze i w usługach oraz pracę socjalną, interwencję kryzysową i poradnictwo specjalistyczne. Pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną.

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.

W roku 2012 Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach objął wsparciem 691 rodzin w których przebywało 2671 osób stanowiących 14,6% ogółu mieszkańców gminy Sierakowice.

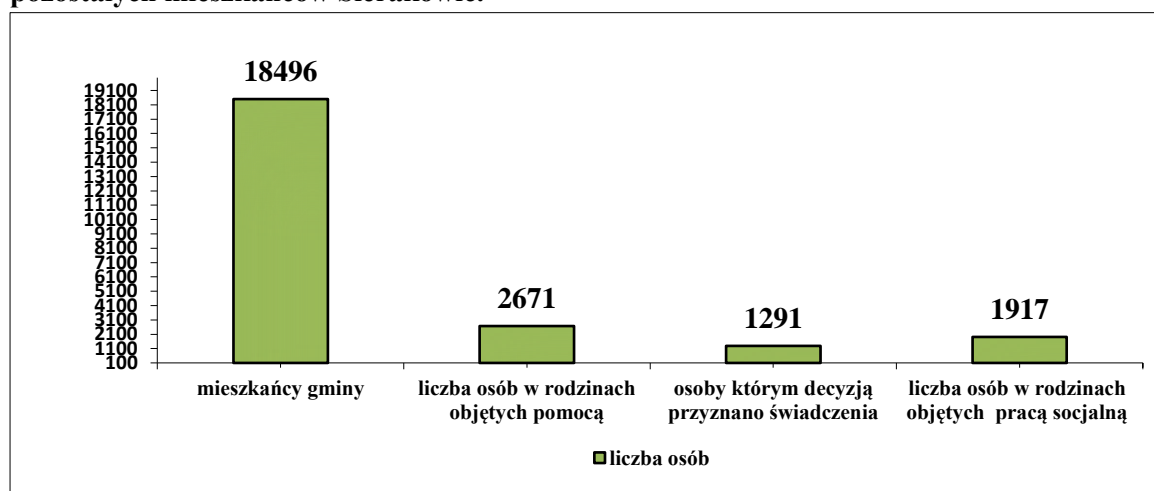
Dla rodzin tych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach przyznał świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) **świadczenia przyznano decyzją administracyjną dla 1291 osób** co pokazuje, że w stosunku do ogółu mieszkańców gminy Sierakowice **świadczeniobiorcy stanowią 7%**. Na dzień 31 grudnia 2012 roku w gminie Sierakowice zamieszkiwało 18 496 osób w tym: zameldowanych na pobyt stały 18 258 osób a na pobyt czasowy 238 osób.

Pracą socjalną w 2012 r. pracownicy socjalni objęli 456 rodzin w których przebywało 1917 osób. Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej dotyczyła tylko 14 rodzin w których przebywało 60 osób.

Wykres 1. obrazuje liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2012 w stosunku do ogółu mieszkańców Sierakowic.

Tabela 1. przedstawia rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wykres 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2012 w stosunku do pozostałych mieszkańców Sierakowic.

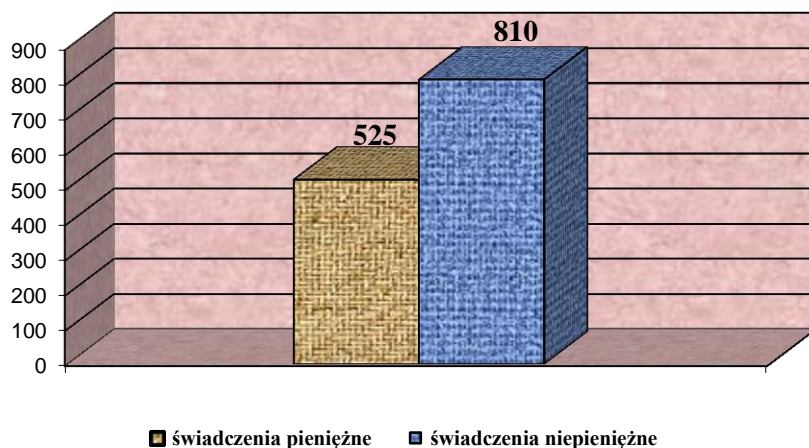
Tabela 1. RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0	1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	1 291	691	2 671
w tym:				
świadczenie pieniężne	2	525	505	1 785
świadczenia niepieniężne	3	810	375	1 830
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	1 291	691	2 671
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	456	1 917
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	X	14	60
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	8	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH		LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
		21		23

Z danych zawartych w tabeli 1. wynika że w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) **525** osobom przyznano świadczenia pieniężne a **810** osobom przyznano świadczenia niepieniężne co obrazuje wykres 2.

Powody przyznania pomocy w formie świadczeń przedstawia Tabela 2.

Wykres 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2012 z podziałem na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Tabela 2. POWODY PRYZYKNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	OGÓLEM - LICZBA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ		691	
	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W WW. RODZINACH	ogółem 2671	
0	1	3	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin objętych pomocą	
UBÓSTWO	1	443	1 835	64,1
BEZDOMNOŚĆ	3	9	12	1,3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	147	933	21,3
BEZROBOCIE	6	172	698	24,9
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	302	1 006	43,7
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	343	1 091	49,6
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	161	956	23,3
PRZEMOC W RODZINIE	12	17	80	2,5
ALKOHOLIZM	14	44	146	6,4
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	4	4	0,6
ZDARZENIE LOSOWE	18	5	14	0,7
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	14	70	2,0

Analizując powody przyznania pomocy należy również podkreślić, że rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się jednocześnie z wieloma problemami. Wśród nich aż **64,1% rodzin dotknięta jest ubóstwem**, które generuje występowanie patologii społecznej. Ponadto rodziny borykają się z **problemami wynikającymi z długotrwałej lub ciężkiej choroby (49,6%) i niepełnosprawności 43,7%**). Z powyższych danych wynika że niemalże **co czwarta rodzina z ogólnej liczby korzystających z pomocy społecznej dotknięta jest problemem bezrobocia (24,9%)**. Jest ono często głównym źródłem ubóstwa i marginalizacji ludzi. Powoduje obniżenie poziomu życia, brak poczucia własnej wartości i powstawanie kolejnych problemów w rodzinie. Kolejnym niepokojącym zjawiskiem skutkującym koniecznością objęcia pomocą społeczną jest **bezzradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (23,3%)** oraz **potrzeba ochrony macierzyństwa (21,3%)**. Nie bez znaczenia jest też zjawisko alkoholizmu i przemocy w rodzinie.

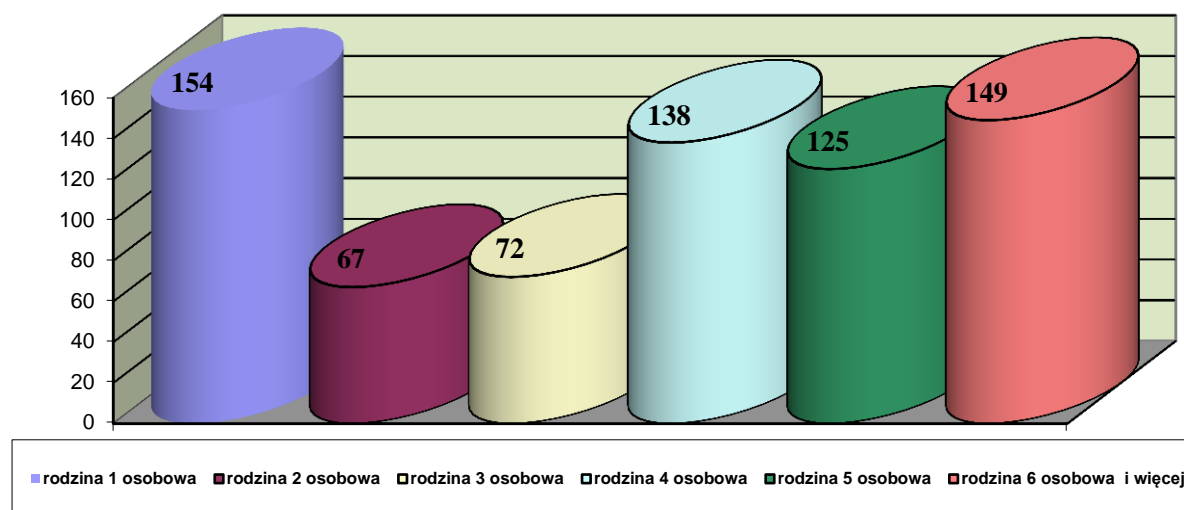
Poza wyżej wymienionymi przyczynami korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej osoby korzystające z pomocy społecznej często charakteryzowały się niedostateczną motywacją do podjęcia aktywności zawodowej, zależnością od pomocy społecznej, niestabilnością decyzyjną, rozbieżnością deklaracji z podejmowanymi działaniami.

Należy podkreślić, że wszystkie wymienione dysfunkcje mają negatywny wpływ nie tylko na rodziny, które zostały nimi dotknięte. Mają one także wymiar ogólnospołeczny, powodujący konieczność wyasygnowania środków na wsparcie materialne i w naturze oraz potrzebę stałego angażowania wysiłków społecznych skierowanych na minimalizację skutków tych dysfunkcji, widocznych we wszystkich sferach życia społecznego: edukacji, ochronie zdrowia, aktywizacji zawodowej, rozwoju i integracji społecznej.

Wykres 3. przedstawia strukturę rodzin objętych pomocą.

Tabela 3. przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wykres 3. Struktura 705 rodzin objętych pomocą społeczną.

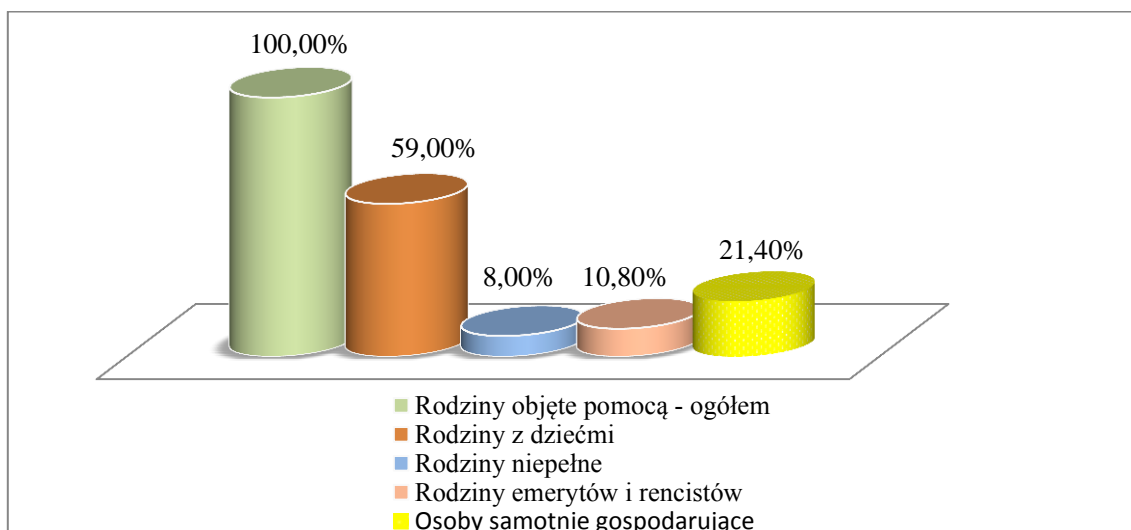
Tabela 3. TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN			LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	w tym:		
		NA WSI		
0	1	2	3	
RODZINY OGÓLEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	705*	705	2 731
o liczbie osób	2	154	154	154
1	3	67	67	134
2	4	72	72	216
3	5	138	138	552
4	6	125	125	625
5	7	149	149	1 050
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	416	416	2 061
o liczbie dzieci	9	60	60	173
1	10	130	130	521
2	11	104	104	524
3	12	75	75	452
4	13	23	23	165
5	14	11	11	90
6	15	13	13	136
RODZINY NIEPEŁNE OGÓLEM (wiersz 17+18+19+20)	16	57	57	221
o liczbie dzieci	17	13	13	27
1	18	18	18	60
2	19	12	12	51
3	20	14	14	83
4 i więcej	21	76	76	119
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM (wiersz 22+23+24+25)	22	76	76	119
o liczbie osób	23	44	44	44
1	24	25	25	50
2	25	3	3	9
3	26	4	4	16
4 i więcej	27			

*691 rodzin objętych pomocą w formie świadczeń + 14 korzystających z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

Na podstawie powyższych danych dokonano analizy struktury świadczeniobiorców pomocy społecznej i określono udział procentowy w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej co przedstawia wykres 4.

Wykres 4. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wśród **705 rodzin ogółem**, korzystających w roku 2012 z pomocy społecznej w formie świadczeń i pracy socjalnej, **416 to rodziny z dziećmi**. Stanowią one **59,0%** ogółu wszystkich rodzin objętych pomocą. W grupie rodzin z dziećmi dominują rodziny z dwójką dzieci (31,3% rodzin z dziećmi) oraz z trójką dzieci (25,0%). Rodziny z czwórką dzieci i więcej stanowią 29% ogółu rodzin z dziećmi. Analizie poddano także sytuację rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2012. Wśród 705 rodzin ogółem znajdowało się **57 rodzin niepełnych**, czyli **8,0%**. W ich gronie dominują rodziny niepełne z dwójką oraz czwórką i więcej dzieci.

Grupą szczególnego ryzyka są rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także poziom dochodów kwalifikuje do udziału w systemie pomocy społecznej. W roku 2012 pomocą społeczną objęto **76 rodzin emerytów i rencistów**, tj. **10,8%** ogólnej liczby rodzin świadczeniobiorców GOPS. W grupie rodzin emerytów i rencistów przeważają gospodarstwa jednoosobowe, które stanowią 57,9% tej grupy.

Powyższe dane dotyczące typów rodzin objętych pomocą społeczną pokazują że **najliczniejszą grupę rodzin objętych systemem pomocy społecznej przez GOPS w Sierakowicach w 2012 r. stanowiły rodziny z dziećmi (59,0%). Osoby samotnie gospodarujące stanowiły 21,4%.**

Na podstawie tych danych wnioskować należy, że rodzinom z dziećmi i gospodarstwom jednoosobowym najtrudniej obecnie zachować stabilizację materialną, co rodzi konieczność objęcia ich odpowiednim do sytuacji wsparciem przez pomoc społeczną.

2. Świadczenia pomocy społecznej

W 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał 1 291 osobom świadczenia w ramach zadań własnych. Świadczeniami zostało objętych 691 rodzin w których liczba osób wynosiła 2671.

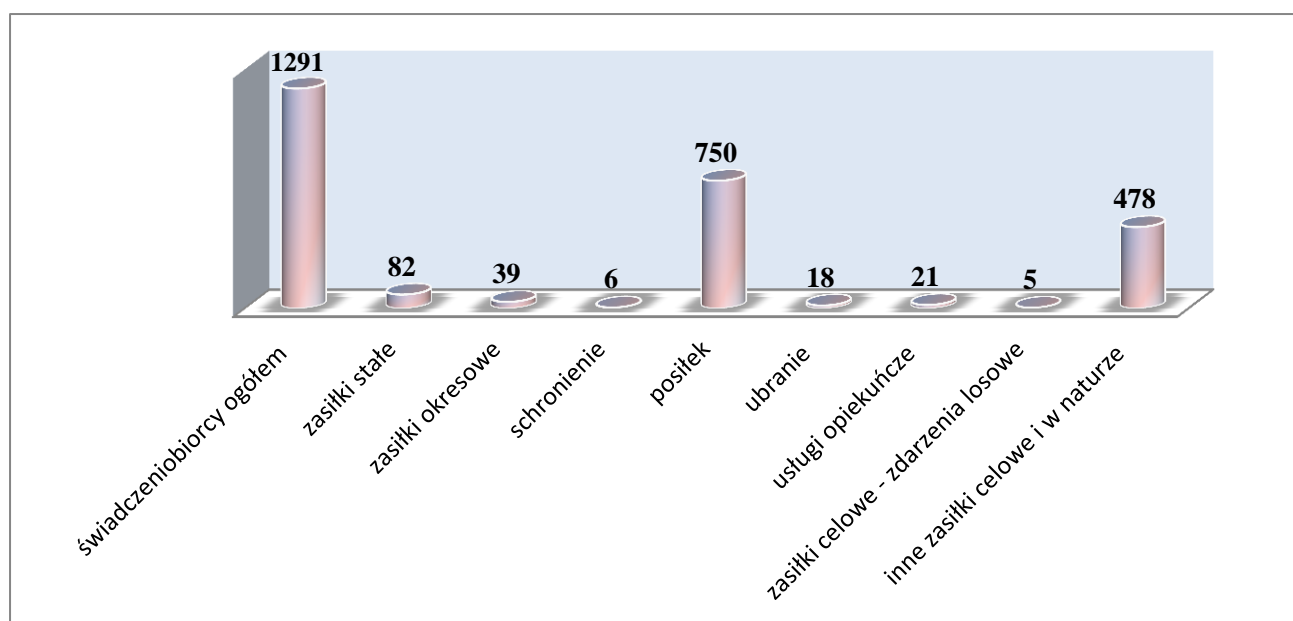
Dane w tabeli 4 szczegółowo obrazują formy pomocy, liczbę osób którym przyznano decyzją świadczenia, liczbę rodzin i osób w rodzinie w odniesieniu do poszczególnych form pomocy oraz kwoty świadczeń.

Tabela 4. UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2	3	4	5
RAZEM	1 291	X	1 479 355	691	2 671
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	82	799	311 954	82	136
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	64	641	275 802	64	64
pozostającej w rodzinie	18	158	36 152	18	72
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	39	106	45 536	39	167
w tym przyznane z powodu : bezrobocia	26	71	28 646	26	94
długotrwałej choroby	6	15	5 040	6	30
niepełnosprawności	7	20	11 850	7	43
środki własne	X	X	5 536	X	X
dotacja	X	X	40 000	X	X
SCHRONIENIE	6	840	22 256	6	9
POSIŁEK	750	92 358	144 582	325	1 760
w tym dla: dzieci	747	92 159	143 390		1 757
UBRANIE	18	26	9 354	18	69
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	21	11 353	243 038	21	29
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	5	5	31 778	5	14
SPRAWIENIE POGRZEBU OSOBIE BEZDOMNEJ	1	1	3 400	1	1
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	478	X	667 457	462	1 698
w tym: zasiłki specjalne celowe	218	438	170 168	215	744

Analizując formy pomocy należy stwierdzić że **największą grupę świadczeniobiorców (58,1% z ogólnej liczby korzystających) stanowią osoby którym przyznano pomoc w formie posiłku. 37,0% to osoby którym przyznano zasiłki celowe i w naturze. Zasiłki stałe pobierało 6,4% osób z ogólnej liczby świadczeniobiorców. W tej grupie świadczeniobiorców aż 78,0% stanowiły osoby samotnie gospodarujące. Nieliczne grupy wśród świadczeniobiorców stanowiły osoby którym przyznano inne formy pomocy. I tak zasiłek okresowy pobierało 3,0% świadczeniobiorców. W tej grupie świadczeniobiorców aż 66,7% stanowiły osoby, którym przyznano zasiłek z powodu bezrobocia. Ubranie przyznano 1,4% świadczeniobiorców, 1,6% świadczeniobiorców korzystało z usług opiekuńczych, dla 0,8% przyznano zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego a tylko 0,5 % skorzystało z pomocy w formie schronienia.**

Wykres 5. Udzielone formy świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia:

3. Usługi opiekuńcze

Kolejnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. W 2012 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 21 osób w tym 14 samotnych i 7 w rodzinie. W większości były to kobiety – 18 osób, a mężczyźni – 3 osoby. Najstarsza podopieczna miała 93 lata, a najmłodsza 49 lat. W zależności od potrzeb podopieczni mieli udzieloną pomoc w formie usług opiekuńczych w różnym wymiarze godzin dziennie – od 2 do 7 godzin. **Ogółem zrealizowanych zostało 11353 godzin i wydatkowano na ten cel 243 038,00 zł.** Strukturę wiekową osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych przedstawia tabela 5.

Tabela 5. STRUKTURA WIEKOWA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ W FORMIE USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba osób
1.	90-100 lat	2
2.	80-90 lat	8
3.	70-80 lat	5
4.	60-70 lat	2
5.	50-60 lat	3
6.	40-50 lat	1
Razem :		21

4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Stąd też kierując osobę do domu pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach analizuje w szczególności, czy osoba kierowana:

- wymaga całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności),
- może samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym miejscu zamieszkania,
- może mieć zapewnione przez gminę niezbędną pomoc w formie usług Opiekuńczych.

W 2012 r. do domu pomocy społecznej skierowano 2 osoby. **Ogółem w ciągu roku w DPS przebywało 10 mieszkańców** naszej gminy (7 mężczyzn i 3 kobiety) za które Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił odpłatność. Kwota świadczeń na tę formę opieki wyniosła **197 246,00 zł**.

Mieszkańcy przebywali w 7 różnych domach pomocy społecznej:

1. Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie.
2. Domu Pomocy Społecznej „Kaszub” w Stawiskach.
3. Domu Pomocy Społecznej „Mors” w Stegnie.
4. Domu Pomocy Społecznej w Łosienicach.
5. Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie.
6. Dom Pomocy Społecznej w Lęborku.
7. Rodzinnym Dom Pomocy w Sierakowicach (do dnia 30.06.2012 r.)

Ponadto dla jednej osoby wydane zostało skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na SM w Dąbku. KOMR w Dąbku jest regionalnym domem pomocy społecznej o charakterze specjalistycznym, okresowego pobytu, przyjmującym chorych na SM z całego kraju, a jego prowadzenie należy do zadań Marszałka Województwa Mazowieckiego. Gmina, z której osoba chora na SM została skierowana do Ośrodka nie ponosi żadnych kosztów.

5. Schronienie.

Schronienie to świadczenie pomocy społecznej w formie usługi kierowanej do osoby bezdomnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielenia schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Koszty pomocy w tych formach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy.

Schronienia udziela się w noclegowniach, domach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W 2012 r. na terenie gminy Sierakowice z problemem bezdomności borykało się 10 osób.

Czterech bezdomnych mężczyzn w wieku: 64 lata, 59 lat, 58 lat i 58 lat przebywało poza placówkami i instytucjami (3 osoby w miejscach niemieszkalnych, 1 osoba okresowo zajmowała pustostany, domki, lub altany działkowej na terenie gminy).

Sześć osób bezdomnych przebywało w 4 różnych schroniskach za które gmina opłacała pobyt:

- 2 mężczyzn w wieku 66 i 61 lat z którymi rodzina nie utrzymuje kontaktów przebywało w Domu dla bezdomnych w Kartuzach – Bilowo 1,
- 1 kobieta w wieku 20 lat, będąca w ciąży której rodzina odmówiła wsparcia przebywała w Domu dla bezdomnych Kobiet w Kartuzach, ul. Jeziorna 18,
- 2 mężczyzn lat 65 i 56, osoby samotne, nie posiadające najbliższej rodziny przebywało w Schronisku dla osób bezdomnych w Wiele ul. Derdowskiego 32a,
- 1 mężczyzna lat 63, z którym rodzina nie utrzymuje kontaktów z powodu jego uzależnienia od alkoholu został przyjęty przez Fundację „Leśna Oaza” prowadzącą schronisko dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu oraz Ośrodek Opiekuńczo – Pielęgnacyjny z siedzibą Starej Rogoźnicy.

Większość z bezdomnych, również tych zamieszkujących w 2012 roku w schroniskach nie posiadała żadnych własnych dochodów i korzystała ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ogółem przeznaczone na bezdomność środki gminy to kwota 35 443,00 w tym: **wydatki gminy na pokrycie kosztów schronienia wyniosły - 22 256,00 zł.** a środki przekazywane bezpośrednio osobom bezdomnym w formie zasiłków i pomocy rzeczowej to kwota 13 187,00zł.

Ponadto 3 osoby bezdomne pobierały zasiłek stały od którego opłacana była składka na ubezpieczenie zdrowotne. Łącznie w ciągu roku na zasiłki stałe wydatkowano 11 363,00 zł. a na ubezpieczenie zdrowotne 943,00 zł.

Jednej osobie bezdomnej Ośrodek Pomocy Społecznej sprawił pogrzeb. Poniesione wydatki w tym zakresie to kwota 3 400,00zł.

6. Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty zasiłku stałego Ośrodek opłacał 67 osobom pobierającym zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz 6 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.

Osobom, którym opłacano składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2012 roku przyznano **728 świadczeń na łączną kwotę 27 135,00 zł.**

III INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie.

„Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”

W 2012 roku Ośrodek kontynuował realizację wieloletniego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. Program ten zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, upowszechnienie zdrowego stylu życia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój bazy żywieniowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. W ramach programu ośrodek realizował również działania dotyczące zapewnienia pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Pomoc w formie dożywiania realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w szczególności w formie jednego dania gorącego tj. zupa. Ośrodek realizuje to zadanie w drodze decyzji administracyjnej oraz na podstawie informacji otrzymanej od dyrektora szkoły lub przedszkola udzielającego pomoc w formie posiłku zgodnie z art. 6a Ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, która nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej.

Przy wydawaniu decyzji administracyjnej od dnia 1 października 2012 r. obowiązywały zweryfikowane kryteria dochodowe tj.:

- dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 813,00 zł netto (zmiana z kwoty 715,50 zł),
- dla osoby w rodzinie w wysokości 684,00 zł netto (zmiana z kwoty 526,50 zł).

Ogółem w 2012 r. objęto programem 1669 osób, w tym liczba osób korzystających z posiłków wyniosła 957 osoby (954 dzieci i 3 osoby dorosłe), natomiast zasiłki celowe na zakup żywności przyznane zostały decyzją administracyjną dla 241 osób z 235 rodzin. Ogółem tą formą pomocy objęto 984 osoby.

Pomoc w formie posiłku bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego otrzymało 207 dzieci. Dożywianie dzieci odbywało się na terenie 19 placówek (16 szkół, 1 przedszkole i 2 placówki dla dzieci niepełnosprawnych).

Na posiłki i zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano w 2012 r. kwotę 482 055,00zł, z czego 385 644,00zł stanowiła dotacja, a pozostała część to udział środków własnych w programie .

Ponadto z ww. programu kwotę 61 764,15 zł przeznaczono na zakup brakującego sprzętu do punktów żywieniowych.

Dotacja stanowiła kwotę 42 000,00 zł, a środki własne wyniosły 19 764,15 zł.

Gminny program profilaktyczno-żywnościowy „Posilek dla ucznia”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w stosunku do dzieci nie spełniających kryteriów rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizował w 2012 r. zadanie polegające na dofinansowaniu posiłków dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy dofinansowanie dotyczyło wszystkich uczniów w/w placówek, które nie zostały objęte programem rządowym, bez względu na dochód, bez przeprowadzania wywiadów środowiskowych.

Łącznie na to zadanie w 2012 r. wydatkowano 111 979,00 zł.

Rodzaj posiłków, ich ilość oraz koszty z tym związane przedstawia poniższa tabela 6.

Tabela 6. RODZAJ, ILOŚĆ ORAZ KOSZTY POSIŁKÓW FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH GMINY

Rodzaj posiłku	Ilość wydanych posiłków	Koszt
śniadania dla dzieci przedszkolnych	9 389	7 980,65 zł
zupy dla dzieci przedszkolnych i szkolnych	22 522	13 018,74 zł
II dania dla dzieci przedszkolnych i szkolnych	56 350	51 105,30 zł
podwieczorek dla dzieci przedszkolnych	35 287	39 874,31 zł
RAZEM:	123 748	111 979,00 zł

2. Realizacja programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej.”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach już od 2003 roku przystępuje do Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD, którego głównym celem jest niesienie pomocy żywnościowej najbiedniejszym osobom w całej Europie. Wzorem lat ubiegłych w roku 2012 również przystąpiono, wspólnie z partnerem Ochotniczą Strażą Pożarną w Sierakowicach do programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2012” jak również podjęto dalszą współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Tczewie. W ramach programu, osobom najuboższym z terenu gminy Sierakowice, przekazana została nieodpłatnie żywność m. in. mąka pszenna, kasza, makaron, ryż, kasza jęczmienna z warzywami, płatki kukurydziane, herbatniki, mleko, ser żółty i topiony, groszek z marchewką, klopsiki w sosie pomidorowym, olej rzepakowy, dżem wiśniowy, koncentrat pomidorowy, cukier biały, mielonka wieprzowa, makaron z gulaszem. Pomoc ta została przekazana w trzech turach dla **116 rodzin czyli 585 osób. Ogólnie w 2012 r. rozdysponowano ok. 20 ton artykułów spożywczych, których wartość produkcyjna wyniosła ponad 54 tys. zł**, natomiast wartość rynkowa jest znacznie większa od tej kwoty. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Tczewie poniósł koszty transportu 1.801,95 zł i koszty obsługi programu w wys. 3.920 zł. Dodatkowym obciążeniem w roku 2012 były koszty wynajmu magazynu do przechowywania żywności w wys. 6.800 zł. Pomoc w formie przekazywania najuboższym mieszkańcom naszej gminy artykułów spożywczych jest

bardzo wyczekiwana przez klientów tutejszego ośrodka. Ta forma pomocy wydaje się bardzo konieczna z uwagi na borykanie się bardzo wielu rodzin z coraz większymi trudnościami finansowymi.

3. Paczki.

W okresie świątecznym Bożego Narodzenia i Wielkanocy udzielana jest pomoc dla klientów ośrodka w formie paczek świątecznych. Tą formą pomocy objęte są osoby samotne, rodziny wielodzietne i osoby bezdomne. W akcję PODZIEL SIĘ Z INNYMI organizowaną od wielu lat przez tutejszy ośrodek angażuje się Wójt Gminy Sierakowice, sponsorzy i właściciele sklepów spożywczych oraz uczniowie szkół z terenu gminy. Pracownicy GOPS-u dzięki zebranych z 30-stu sklepów produktom spożywczym i słodyczom oraz produktom mięsnym i drobiowym, zabawkom i artykułom szkolnym, przygotowali paczki świąteczne. W 2012 r. na Wielkanoc rozdano 61 paczek w tym 9 dla osób samotnych, natomiast na Boże Narodzenie paczki otrzymało 136 rodzin, osoby samotne i bezdomne.

4. Sprzęt rehabilitacyjny.

W 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował pomoc w formie wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego. Sprzęt rehabilitacyjny pozostaje w dyspozycji ośrodka i wypożyczany jest osobom niepełnosprawnym i chorym przewlekłe na czas nieokreślony.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj sprzętu wraz z ilością jaką dysponuje GOPS oraz ilość osób, które z niego skorzystały w 2012 r.

Tabela 7. RODZAJE WYPOŻYCZANEGO SPRZĘTU

Lp.	Rodzaj sprzętu (ilość)	Liczba osób, które w 2012 skorzystały ze sprzętu
1.	Łóżko rehabilitacyjne (19)	32
2.	Wózek inwalidzki (15)	16
3.	Materac przeciwodleżynowy (22)	36
4.	Fotel sanitarny (3)	5
5.	Toaletka (7)	5
6.	Wózek inwalidzki toaletowy (2)	2
7.	Balkonik (9)	8
8.	Balkonik duży (2)	1
9.	Balkonik na kółkach (3)	6
10.	Kule łokciowe (28)	20
11.	Podnośnik (1)	1
12.	Basen sanitarny (5)	3
13.	Stolik na łóżko (1)	1
Razem:		136

5. Poradnictwo specjalistyczne.

Realizacja poradnictwa specjalistycznego wynika z zapisów w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. W myśl art.46 ustawy o pomocy społecznej „Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.”

Podstawowym celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja poczynań związanych z różnymi aspektami funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego, zawodowego, itp. Istotą porady jest stworzenie warunków do odzyskania lub uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej.

Na podstawie art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzona jest w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego; terapii i mediacji; pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

W przypadku gminy Sierakowice do pracy z rodziną na podstawie ww. ustawy wyznaczony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Stąd też w roku 2012 nastąpiło wyodrębnienie w strukturach organizacyjnych GOPS Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej, w związku z czym usystematyzowała się i nabrała profesjonalnego charakteru praca zatrudnionych specjalistów. Sukcesem 2012 r. było uruchomienie asystentury rodzinnej, dzięki której najbardziej potrzebujące rodziny otrzymały „przyjaciela”, osobę, która swoimi kompetencjami i uprawnieniami wykonuje na rzecz rodziny bardzo dużo efektywnej pracy, a wsparcie, którego adresatami są objęte asystenturą rodziny, nie da się przecenić. Asystent rodziny jest nową formą wsparcia nie tylko dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi pozostających pod opieką GOPS ale i dla pracowników socjalnych. Praca asystenta rozpoczyna się od określenia potencjałów i deficytów rodziny którą ma intensywnie wspierać przez kilka czy kilkanaście miesięcy. Na tej podstawie nakreślony zostaje plan działania zmierzający do poprawy sytuacji życiowej rodziny, borykającej się z wieloma problemami, w której jednocześnie są obecne dzieci potrzebujące pomocy i wsparcia, ponieważ często nie otrzymują tego od rodziców.

Charakterystyka klientów

Klienci ZPS są w wieku od kilku do kilkudziesięciu lat, jednakże najwięcej osób korzystających ze specjalistycznej pomocy jest w przedziale wieku 30-50 lat. Osoby te żyją w stałych związkach, z powodu czego doświadczają różnego rodzaju trudności w relacjach z najbliższymi lub samotnie wychowują dzieci, bardzo często borykając się z problemami wychowawczymi. Większość klientów ZPS pochodzi z rodzin alkoholowych oraz dysfunkcyjnych, w związku z czym mają oni ogromne deficyty kompetencji społecznych oraz poważne trudności w relacji ze samym sobą. Osoby te są kierowane do ZPS przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów, Zespół Interdyscyplinarny. Niektórzy mieszkańcy gminy przychodzą po pomoc z własnej inicjatywy,

posiadają wysoką wewnętrzną motywację do pracy nad sobą, w związku z czym znacznie wzrasta efektywność współpracy z tymi osobami.

Obszary problemów

Do najczęstszych problemów zgłaszanych przez klientów należą:

- doświadczane w rodzinie przemoc psychiczna i emocjonalna,
- choroba alkoholowa jednego z członków rodziny,
- niepełnosprawność i choroby psychiczne,
- kryzysy życiowe związane z rozpadem rodziny, śmiercią, wypadkami, konfliktami,
- trudności wychowawcze,
- problemy osobiste i emocjonalne.

Zakres pomocy

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej dysponuje szeroką ofertą pomocy dla osób i rodzin wymagających wsparcia. Istotne znaczenie w rozwiązywaniu problemów rodzin wymagających wsparcia mają konsultacje, poradnictwo rodzinne i wychowawcze, diagnoza psychologiczna i pedagogiczna, terapia, mediacje rodzinne i interwencje kryzysowe.

Z przeprowadzonych analiz i obserwacji wynika, że najczęściej klienci korzystają z indywidualnych form pomocy, głównie poradnictwa rodzinnego i terapii. Praca z tymi klientami jest długoterminowa a jej celem jest wprowadzanie konstruktywnych zmian w ich życiu. Wielu osobom wystarczą tylko konsultacje, które są krótkoterminową formą udzielenia pomocy, 1-2 spotkania podczas których klient otrzymuje zadowalające wskazówki, pomagające mu poprawić jakość życia rodzinnego, lub jest kierowany do innych specjalistów, zgodnie ze diagnozowanymi trudnościami (np. psychiatra, radca prawny itp.)

W 2012r. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej prowadził również sformalizowaną pomoc grupową - grupy wsparcia dla ofiar przemocy i osób współzależnionych w których uczestniczyło 25 osób. Łącznie odbyło się 41 spotkań. ZPS oferował także podopiecznym udział w zajęciach warsztatowych pt. „Szkoła dla Rodziców”, które pomagają dorosłym w podwyższaniu i nabywaniu nowych kompetencji wychowawczych, są też miejscem wymiany doświadczeń i dzielenia się osiągnięciami w tej trudnej dziedzinie. W tych uczestniczyło 17 osób. W minionym roku udało się również stworzyć i rozpocząć długofalowe działanie Grupy Terapeutycznej dla Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz Dorosłych Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych. Jest to grupa zamknięta, kilkugodzinne spotkania odbywają się co tydzień, niosą za sobą silne oddziaływania terapeutyczne, których celem jest zmiana myślenia i zachowania osób, które doświadczyły w swojej rodzinie pochodzenia bardzo głębokich zranień, i które uczą się na nowo dbać o siebie i podejmować korzystne dla siebie i najbliższej rodziny decyzje. Od listopada 2012r. łącznie odbyło się 6 spotkań w których uczestniczyło 6 osób.

Klienci, którzy doświadczają niepokoju w związku z funkcjonowaniem członków ich rodzin mogą skorzystać z profesjonalnej diagnozy pedagogicznej i psychologicznej, a w sytuacji konfliktów rodzinnych z mediacji rodzinnych, których celem jest wypracowanie takich ustaleń, które satysfakcjonowałyby obie strony konfliktu. Biorąc pod uwagę szeroki wachlarz różnego rodzaju form pomocy jakie oferuje mieszkańcom gminy Sierakowice Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej, każdy klient Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach może znaleźć formę pomocy adekwatną do jego sytuacji i potrzeb.

Ogólna ilość rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym w 2012r. wynosiła 140.

W rodzinach tych przebywało 479 osób.

Psycholog objął pomocą 77 osób, pedagog 70 osób, specjalista pracy z rodziną 81 osób.

Asystenturą objęto w 2012 r. 7 rodzin w których przebywało 18 dzieci.

W grupach wsparcia dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych uczestniczyło 25 osób.

W „Szkołe dla Rodziców” uczestniczyło 17 osób.

W Grupie Terapeutycznej dla Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz Dorosłych Dzieci z Rodzin

Dysfunkcyjnych uczestniczyło 6 osób.

Strukturę form pomocy udzielonej w ramach poradnictwa specjalistycznego w 2012 r. przedstawia poniższa tabela 8.

Tabela 8. STRUKTURA POMOCY UDZIELONEJ W RAMACH PORADNICTWA SPCJALISTYCZNEGO

Obszar pracy	Konsultacje	Praca indywidualna	Interwencje kryzysowe
Uzależnienie i współuzależnienie	23	40	1
Przemoc	5	18	1
Problemy rodzinne	3	3	
Problemy osobiste	1	4	
Niepelnosprawność i choroby psychiczne	16	35	1

Podsumowanie

Rok 2012 był znaczącym rokiem pod względem interwencji kryzysowych w rodzinach, w których popełnione zostało samobójstwo. Kilka takich przypadków na terenie naszej gminy dotyczyło osób bardzo młodych, w związku z czym strata ta była tym bardziej dotkliwa dla rodziny, sąsiedztwa, społeczności szkolnej. W tych trudnych okolicznościach pomoc była udzielana natychmiastowo i w szerokim zakresie.

Sukcesem w roku 2012 było uruchomienie asystentury rodzin oraz stworzenie Grupy Terapeutycznej, która znacznie poszerza możliwości udzielania kompleksowej pomocy uczestnikom tej grupy. Oferta pomocowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej staje się różnorodna, kompleksowa i jednocześnie pozostaje spójna. Klienci Ośrodka którzy rzeczywiście chcą poprawić funkcjonowanie swojej rodziny, mają możliwość uczestniczenia w terapii indywidualnej, grupowej, mogą także podwyższać swoje kompetencje wychowawcze poprzez uczestnictwo w Szkole dla Rodziców, jak również mogą skorzystać z kilkurazowych konsultacji, które są wystarczające do rozwiązania bieżących problemów życia rodzinnego.

Porady prawne nie były realizowane przez GOPS. Były jednak dostępne dla mieszkańców gminy Sierakowice. Udzielała je p.mec. Katarzynę Kurkiewicz w Domu Katechetycznym w Sierakowicach. Podopieczni korzystali również z bezpłatnego wsparcia doradcy lub prawnika w ramach poradnictwa prawno-obywatelskiego dla mieszkańców powiatu kartuskiego organizowanego przez Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy z punktem poradnictwa w GOK w Sierakowicach. Dodatkowo w ramach projektu realizowanego przez Fundację "Pomorskie Centrum Psychotraumatologii", z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem oraz Pomocy Postpenitencjarnej, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem porad prawnych udzielał Juliusz Paracki - Kancelaria Rady Prawnego w Sierakowicach ul. Kościarska 16.

6. Interwencja kryzysowa.

W 2012 r. w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach wyodrębniono Punkt Interwencji Kryzysowej. W ramach działalności PIK realizowana była pomoc osobom i rodzinom doznającym przemocy a także wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych takich jak: wypadki, nieuleczalna choroba, śmierć bliskiej osoby, katastrofy, a także będących w kryzysach psychospołecznych. Pomoc ta polega na szybkim udzielaniu wsparcia w radzeniu sobie z aktualnym kryzysem i budowaniu motywacji do pozytywnych zmian.

Interwencja kryzysowa prowadzona była również przez Zespół specjalistów i pracowników socjalnych najczęściej we współpracy ze specjalistą pracy z rodziną. Łącznie w 2012 r. **interwencją kryzysową objęto 63 rodziny w których przebywało 185 osób**. Z porad PIK skorzystało 181 osób. Strukturę pomocy udzielonej osobom zgłaszającym się po raz pierwszy w 2012r. do PIK przedstawia tabela 9.

Tabela 9. STRUKTURA POMOCY UDZIELONEJ OSOBOM ZGŁASZAJĄCYM SIĘ PO RAZ PIERWSZY W 2012 R. DO PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Wyszczególnienie	Łącznie	Porady	Skierowanie do psychologa	Skierowanie do pedagoga lub doradcy rodzinnego
Przemoc	44	44	18	16
Dzieci ofiary przemocy	7	7	4	3
Alkoholizm i inne uzależnienia, współuzależnienie	33	33	15	12
Molestowanie, gwałt	1	1	1	1
Nieppełnosprawność i choroby psychiczne	2	2		1
Problemy rodzinne (bezradność, konflikty małżeństwa, problemy wychowawcze, próby samobójcze)	10	10	5	4
Interwencje w miejscu zamieszkania	31			
Sesje rodzinne	8			
schronienie	1 + 2 dzieci			
Sprawcy	14	14		
Skierowanie osób do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc	6			

Na zwiększenie efektywności działań w sytuacjach kryzysowych, poza zintegrowaną współpracą z pracownikami socjalnymi, specjalistami Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i pracownikami innych instytucjach, niewątpliwie duży wpływ stanowi fakt, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest dysponentem lokalu mieszkalnego przeznaczonego na mieszkanie chronione dla ofiar przemocy jak i dla rodzin w zakresie zdarzeń losowych. W 2012 r. z powodu przemocy w rodzinie 3 matki z dziećmi (łącznie 5 dzieci) zmuszone były opuścić własne mieszkanie i otrzymały, na czas niezbędny do uregulowania swojej sytuacji życiowej, wsparcie w postaci umieszczenia ich w ww. lokalu. Nadzór nad mieszkaniem sprawuje GOPS jak i ponosi koszty jego utrzymania. W 2012 r. Ośrodek wydatkował na utrzymanie mieszkania chronionego 1 632,29 zł.

7. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Realizując zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej aktywnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego przez Wójta Gminy Sierakowice Zarządzeniem nr 57/2011 z dnia 22.06.2011r. oraz w pracach grup roboczych. Kierownik Ośrodka pełniący jednocześnie funkcję Przewodniczącego Zespołu, jak i pracownicy socjalni oraz specjaliści GOPS zabiegają o integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI oraz innych specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania jakie podejmują polegają w szczególności na:

- diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowaniu działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowaniu interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowaniu działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podstawowym instrumentem podejmowania interwencji w rodzinie, w której dochodzi do przemocy jest Niebieska Karta. Jest to narzędzie, które skutecznie ujawnia przemoc w rodzinie, a później chroni pokrzywdzonych i pozwala podejmować działania wobec sprawcy. Na podstawie Rozporządzenia RM z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy, Niebieską Kartę poza policją i pracownikiem socjalnym mogą sporządzić także pracownicy służby zdrowia, oświaty i przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wystarczy podejrzenie, że osoba dorosła lub dziecko została dotknięta przemocą w rodzinie i wypełnia się specjalny formularz, który zostaje skierowany do Przewodniczącego Zespołu. Zostaje wówczas powołana grupa robocza, która zajmuje się konkretnym przypadkiem. Dane dotyczące procedury Niebieskiej Karty a tym samym stopień zaangażowania pracowników socjalnych i innych służb w realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. DANE DOTYCZĄCE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY

Liczba Niebieskich Kart A	RAZEM	54
W tym, sporządzonych przez:	pomoc społeczną	8
	policję	45
	oświatę	0
	służbę zdrowia	1
	GKRPA	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Grupę Roboczą		44
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Grupę Roboczą		35
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI		9
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy)		0
Liczba zakończonych przez ZI/GR procedur „Niebieskie Karty”	RAZEM	14
W tym, na skutek:	Ustania przemocy w rodzinie	7
	Zrealizowania indywidualnego planu pomocy	1
	Niepotwierdzenia faktu przemocy w rodzinie	6
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie		6
Liczba spotkań grup roboczych		116
Liczba grup roboczych		51

Z analizy powyższych danych wynika że największą ilość Niebieskich Kart sporządziła Policja (45 NK), Pracownicy socjalni GOPS sporządzili 8 NK, pracownicy służby zdrowia sporządzili jedną NK. Pracownicy oświaty i GKRPA nie sporządzili żadnej Niebieskiej Karty. Realizując procedurę Niebieskiej Karty w 2012 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 116 spotkań grup roboczych. Łącznie pracownicy socjalni wchodzą w skład 51 grup roboczych.

8. Praca socjalna.

Praca socjalna stanowi niepieniężne świadczenie z pomocy społecznej, które przysługuje osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej bez względu na poziom posiadanych dochodów. Jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu odzyskiwanie przez osoby i rodziny zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Realizowana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka którzy przy współpracy z innymi podmiotami dążą do rozwijania u swoich podopiecznych postawy aktywnej, odpowiedzialnej i partnerskiej, a w konsekwencji do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Priorytetem w pracy socjalnej jest szybka i poprawna diagnoza sytuacji osoby, rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcjonalności. Następnie zdefiniowanie i opisanie problemu, ustalenie celów jakie należy osiągnąć i oraz sposobów rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Skuteczna realizacja pracy socjalnej wymaga porozumienia i wspólnych działań klienta i pracownika socjalnego. Pracownik socjalny – moderator współdziałania – pełni rolę stratega, obserwatora, analityka, doradcy, a często także opiekuna, Posiada umiejętność kierowania wspólną analizą kryzysu lub porażki rodziny, rozpoczynając tym samym modyfikację działań w celu osiągnięcia pożądaných zmian. Rezultatem pracy socjalnej jest przede wszystkim aktywizacja klientów pomocy społecznej.

W 2012 r. pracą socjalną objęto 456 rodzin (1917 osób w rodzinach). 442 rodzinom praca socjalna udzielana była jednocześnie ze świadczeniami pieniężnymi i w naturze. Pozostałym 14 rodzinom (60 osób w tych rodzinach) świadczone pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej.

W stosunku do 23 osób praca socjalna prowadzona była w oparciu o kontrakt socjalny. Łącznie zawarto **21 kontraktów socjalnych.**

Praca socjalna obejmowała w roku 2012 następujące zagadnienia:

- ✓ poprawa warunków materialnych poprzez wskazywanie możliwości wykorzystania własnych uprawnień i udzielanie pomocy w ich uzyskaniu (uzyskanie zasiłków pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych, świadczeń emerytalno-rentowych, pomoc w uzyskaniu dofinansowania ze środków PFRON dla osoby niepełnosprawnej itp.)
- ✓ poprawa warunków mieszkaniowych poprzez wskazywanie możliwości i pomoc w spełnieniu formalności związanych m. in. z zamianą mieszkania, uzyskaniem lokalu socjalnego oraz pośredniczenie w przekazywaniu używanych mebli, sprzętu AGD, itp.
- ✓ poprawa stanu zdrowia poprzez m. in. zamawianie lekarskich i pielęgniarzkich wizyt domowych, pomocy w uzyskaniu miejsc w Domach Pomocy Społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, szpitalnych oddziałach leczenia odwykowego lub innych placówek odwykowych.
- ✓ zagwarantowanie osobom starszym i niepełnosprawnym opieki poprzez m. in. interwencje u członków rodziny, pomoc w zorganizowaniu prywatnych usług opiekuńczych itp.
- ✓ poprawa relacji między członkami rodziny poprzez m. in. mediacje w sprawach konfliktów rodzinnych, organizację dostępu do poradnictwa specjalistycznego, współpracę z policją i kuratorami sądowymi itp.
- ✓ zapewnienie dzieciom zorganizowanego wypoczynku letniego
- ✓ działanie integrujące osoby starsze –zorganizowanie „Dnia Seniora” oraz motywowanie do udziału w obchodach tego Dnia i innych wydarzeniach realizowanych w gminie na rzecz mieszkańców,
- ✓ wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną z uwagi na podejrzenie niewłaściwego sprawowania przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad dziećmi
- ✓ organizowanie interwencji służby zdrowia i innych służb w sprawach osób, i rodzin w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia (np. zaniedbania zdrowotne dzieci, brak zgody na zabezpieczenie schronienia w okresie silnych mrozów, stan upojenia alkoholowego rodziców wychowujących małe dzieci itp.)
- ✓ załatwianie formalności związanych z leczeniem szpitalnym osób, których stan zagraża ich zdrowiu lub życiu, a które dobrowolnie nie poddają się leczeniu specjalistycznemu
- ✓ pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie dowodu osobistego, uzyskanie dodatku

- mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń emerytalno – rentowych,
- ✓ udzielanie poradnictwa i organizowanie poradnictwa specjalistycznego, informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia lub kierowanie do poradnictwa specjalistycznego w GOPS, poradni psychologiczno-pedagogicznej, CIK lub w innych podmiotach (PCPR, PUP, organizacje pozarządowe itp.)
  - ✓ organizowanie i motywowanie do uczestniczenia w grupach wsparcia dla osób bezrobotnych, dla ofiar przemocy i osób współzależnych, dla rodziców, dla dorosłych dzieci alkoholików i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
  - ✓ kierowanie do udziału i wnioskowanie o przyjęcie do projektów realizowanych przez PUP, PCPR współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
  - ✓ organizowanie wolontariatu m. in. poprzez analizę potrzeb w środowisku

Praca socjalna prowadzona przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowana była na poprawienie zdolności do samodzielnego działania podopiecznych. Uaktywnienie osób i rodzin miało na celu rozwijanie poczucia własnej wartości oraz poprawę funkcjonowania w środowisku lokalnym, a także dążenie do wykorzystywania możliwości drzemiących w ludziach. Podopiecznych w zależności od wieku, stanu zdrowia i problemów którymi są dotknięci, motywowano do włączania się w działania aktywizujące społeczność lokalną, podjęcia zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji poprzez uczestniczenie w kursach, szkoleniach a także kontynuowania nauki.

9. Aktywizacja i integracja społeczna podopiecznych GOPS w tym osób bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Skuteczna integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowi istotne wyzwanie dla polityki społecznej w Polsce. Stąd też w działaniach nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców Sierakowic zagrożonych wykluczeniem społecznym, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej starali się uwzględniać specyfikę potrzeb i nastawień podopiecznych, tak, aby byli oni zdolni w pełni korzystać z istniejących na naszym terenie rozwiązań i współpracować z instytucjami powołanymi do ich wspomagania. Podopieczni zachęceni byli do aktywności poprzez udział w realizowanych na naszym terenie programach i projektach co uwidacznia poniższa tabela.

Tabela 11. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW GMINY SIERAKOWICE W REALIZOWANYCH PRZEZ GOPS I INNE PODMIOTY NA TERENIE POWIATU KARTUSKIEGO PROJEKTACH/PROGRAMACH

Lp.	Nazwa projektu/programu	Realizator	Ilość uczestników z gminy Sierakowice
1.	Program aktywizacji podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach „BMW”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach	8
2.	„Akademia Aktywności”	PCPR w Kartuzach	10
3.	„Wanoga od rolnictwa do turystyki”	Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy	8
4.	„Ona i on - otwarci na wiedzę, gotowi do zmian”		23
5.	„Aktywizacja Zawodowa w Sercu Kaszub”		4
6.	„Poradnictwo prawno-obywatelskie		219
7.	Rozwój osobisty Twoją inwestycją – 16 osób	Powiatowy Urząd Pracy w Kartuzach	16
8.	Przedsiębiorcza wieś		8
9.	STOP TRUDNOŚCIOM		3
10.	Aktywni 50-latkowie		3
11.	Inne formy wsparcia ze środków Funduszu Pracy		92
12.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Chmielnie	GOPS w Chmielnie	6
13.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chmielnie	Gmina Chmielno	9
14.	Centrum Integracji Społecznej w Garczu	Gmina Chmielno	9
RAZEM			398

W realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach Programie „BMW”, stanowiącym kontynuację podejmowanych od kilku lat działań aktywizujących podopiecznych, poprzez swoisty trening pracy na rzecz gminy i jej mieszkańców, w roku 2012 r. uczestniczyło 8 kobiet. Były to osoby bezrobotne i bierne zawodowo, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Ww. osoby wykonywały prace na rzecz gminy i jej mieszkańców. Były to najczęściej prace porządkowe na terenie gminy związane z utrzymaniem czystości na chodnikach, na terenach zielonych, a także w centrum wsi Sierakowice. Ponadto w okresie zimowym prace polegały na odśnieżaniu. Niektóre osoby świadczyły pomoc na rzecz schorowanych i samotnych mieszkańców gminy Sierakowice. Prace polegały na utrzymaniu porządku w mieszkaniu i obejściu, a także przygotowywaniu posiłków i zrobieniu zakupów.

Dzięki treningowi pracy podopieczne GOPS miały możliwość dokonania zmiany swoich postaw, mogły także wzmocnić poczucie własnej wartości, własnej pozycji w rodzinie i społeczności lokalnej. Mogły także nawiązać kontakty z innymi ludźmi. Ponadto miały możliwość nabycia nowych umiejętności: społecznych i zawodowych. Efekty udziału w programie będą trwałe przez to, że zdobyte umiejętności pozostaną im na całe życie. Poprzez wykonywanie ww. prac klienci objęci programem byli przygotowywani do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy, osoby te uczyły się staranności wykonywania zleconej pracy, odpowiedzialności, uczciwości,

dyspozycyjności oraz zaangażowania. Dzięki działaniom ww. osób wizerunek wsi pod względem czystości uległ poprawie.

Z osób objętych w 2012 r. programem aktywizacji „BMW” 3 osoby podjęły zatrudnienie w tym: 1 osoba została zatrudniona na umowę o pracę, 1 na umowę zlecenie do prac sezonowych, 1 została zatrudniona w ramach prac interwencyjnych. Pozostałe osoby nadal kontynuują prace „społecznie użyteczne” w oparciu o kontrakt socjalny. Ze wsparcia Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego skorzystało 5 osób.

Projekt „Akademia Aktywności” to projekt realizowany przez PCPR w Kartuzach, którego celem głównym jest zwiększenie szans na zatrudnienie poprzez podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych 84 kobiet i 49 mężczyzn z powiatu kartuskiego zagrożonych wykluczeniem w latach 2012-2013.

Cele szczegółowe projektu to:

- ✓ Podniesienie kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych 84 kobiet i 49 mężczyzn z powiatu kartuskiego w latach 2012-2013.
- ✓ Upowszechnienie pracy socjalnej w powiecie kartuskim w latach 2012-2013.
- ✓ Kształtowanie postaw samodzielności 84 kobiet i 49 mężczyzn z powiatu kartuskiego w latach 2012-2013.
- ✓ Przeciwdziałanie stereotypowemu podejściu do roli kobiety i mężczyzny u 84 kobiet i 49 mężczyzn z powiatu kartuskiego w latach 2012-2013.
- ✓ Przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy 84 kobiet i 49 mężczyzn z powiatu kartuskiego w latach 2012-2013 zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Z projektu skorzystało 10 mieszkańców gminy Sierakowice, w tym 6 podopiecznych naszego ośrodka.

Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy realizował kilka projektów, między innymi:

- „Poradnictwo prawno-obywatelskie dla mieszkańców powiatu kartuskiego”,
- „Wanoga od rolnictwa do turystyki”,
- „Ona i on - otwarci na wiedzę, gotowi do zmian”,
- „Aktywizacja Zawodowa w Sercu Kaszub”.

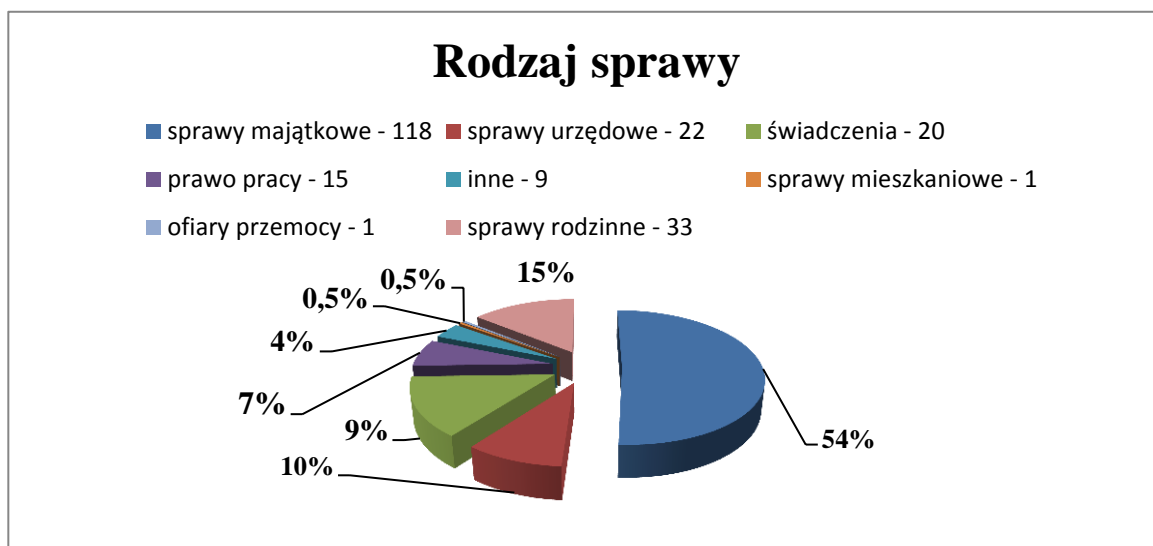
Projekt pod nazwą „**Poradnictwo prawno-obywatelskie dla mieszkańców powiatu kartuskiego**” w gminie Sierakowice był realizowany w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Kultury w Sierakowicach. Podczas dyżurów mieszkańcy gminy Sierakowice mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich, których udzielali doradcy obywatelscy oraz prawnicy.

Celem głównym projektu było wspieranie budowania świadomego społeczeństwa obywatelskiego na terenie powiatu kartuskiego, poprzez uruchomienie Punktów Poradnictwa Prawno-Obywatelskiego w okresie od 2011 do 2014 r., a tym samym aktywizowanie lokalnej społeczności w podejmowaniu działań, zmierzających do poprawy ich osobistej sytuacji i przeciwdziałanie marginalizacji tych, którzy z racji swojej sytuacji społecznej i materialnej, nie mają dostępu do informacji na temat przysługujących im praw.

W punkcie poradnictwa prawno-obywatelskiego dla mieszkańców gminy Sierakowice z porad skorzystało 219 osób, w tym 155 kobiet i 64 mężczyzn.

Poniższy wykres przedstawia ilość porad w podziale na różne sprawy.

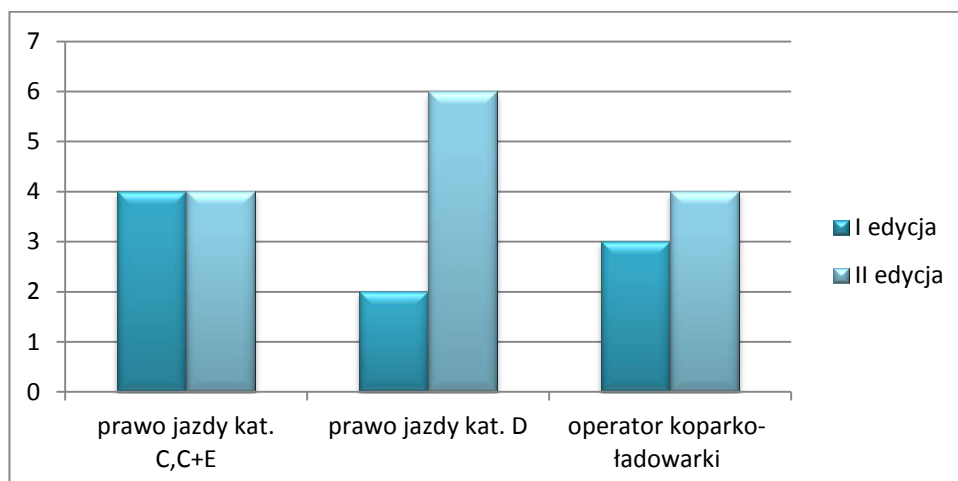
Wykres 6. Ilość porad prawnych i obywatelskich w podziale na różne sprawy.

W projekcie „Wanoga od rolnictwa do turystyki” w ramach II edycji KUL w Wieżycy przeszkolił 8 kobiet z terenu gminy Sierakowice. Ww. osoby uczęszczały na zajęcia Kursu inspiracji, który odbywał się w Kamienicy Szlacheckiej. Następnie panie uczestniczyły w kursie profilowanym „Kuchnia regionalna”, zajęcia praktyczne odbywały się w pracowni gastronomicznej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Sierakowicach przy ulicy Dworcowej 3.

W projekcie „Ona i on - otwarci na wiedzę, gotowi do zmian”, w dwóch edycjach, wzięło udział 23 mieszkańców gminy Sierakowice. Poniższy wykres przedstawia ilość osób z podziałem na kursy.

Wykres 7. Ilość osób z podziałem na kursy realizowane w ramach projektu „Ona i on – otwarci na wiedzę, gotowi do zmian”.

W projekcie „Aktywizacja Zawodowa w Sercu Kaszub” wzięło udział 4 mężczyzn z terenu gminy Sierakowice, osoby te uczestniczyły w bezpłatnych kursach.

W **Projektach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kartuzach** w roku 2012 uczestniczyło 122 bezrobotnych mieszkańców gminy Sierakowice. Bezrobotni uczestniczyli w działaniach w następujących projektach:

- **Rozwój osobisty Twoją inwestycją** – 16 osób, projekt był skierowany do bezrobotnych z terenu powiatu kartuskiego, uczestnicy mieli możliwość podniesienia poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia;
- **Przedsiębiorcza wieś** – 8 osób, głównym celem projektu było ograniczenie zjawiska bezrobocia, projekt był skierowany do osób, które zamierzały założyć działalność gospodarczą;
- **STOP TRUDNOŚCIOM**, czyli skuteczny trening osobistych predyspozycji – 3 osoby, projekt był skierowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jego celem było podniesienie aktywności zawodowej ww. grupy osób poprzez nabycie nowych kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego koniecznych do podjęcia zatrudnienia;
- **Aktywni 50-latkowie** – 3 osoby, projekt miał za zadanie uaktywnić zawodowo grupę wiekową 50+;

Ponadto 92 osoby skorzystały z różnych form wsparcia realizowanych ze środków Funduszu Pracy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Chmielnie jest jednostką organizacyjną w GOPS w Chmielnie. Jest placówką wsparcia dziennego przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jej celem jest świadczenie usług na rzecz osób niepełnosprawnych w szczególności poprzez umożliwianie nawiązywania kontaktów interpersonalnych, aktywizowanie umysłowo i ruchowo, podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia we własnym środowisku. Program pracy z podopiecznymi ŚDS obejmował trening umiejętności społecznych, terapię ruchową, ćwiczenia na sprzęcie rehabilitacyjnym, naukę tańca, trening higieniczny, terapię zajęciową: silwoterapię, czyli kontakt z przyrodą, obserwacje zachodzących w niej zmian, ergoterapię, pracę z zakresu gospodarstwa domowego. Uczestnicy z terenu gminy Sierakowice byli dowożeni samochodem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2012 r. osoby uczestniczące w zajęciach miały możliwość udziału w XI Jarmarku Folklorystycznym i Przeglądzie Dorobku Kulturalnego ŚDS-ów, X Ostrzyckim Wędkowaniu, a także w zabawie integracyjnej skierowanej do osób niepełnosprawnych – „Muzyce bez granic” w Kartuzach. Uczestnicy mieli możliwość wyjazdu na turnus rehabilitacyjny w Karpaczu. Niektórzy podopieczni ŚDS-u uczestniczyli w zawodach sportowych i innych wyjazdach integracyjnych.

W ww. zajęciach uczestniczyło 6 podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach.

W **Warsztatach Terapii Zajęciowej w Chmielnie** uczestniczyło 9 mieszkańców gminy Sierakowice. Uczestnicy byli objęci indywidualnym treningiem ruchowym opracowanym przez rehabilitanta. Dzięki ćwiczeniom mają możliwość poprawy swojej tężyzny fizycznej. Do dyspozycji mieli kilka pracowni. Uczestnicy byli objęci rehabilitacją zawodową i społeczną, dzięki temu mają możliwość zdobycia odpowiednich informacji i umiejętności niezbędnych do samodzielnego egzystowania w przyszłości w społeczeństwie. Program pracy z podopiecznymi WTZ obejmuje zajęcia, które dążą do poszerzenia wykonywanych zadań w życiu codziennym.

W 2012 r. podopieczni WTZ brali udział w kiermaszu Bożonarodzeniowym, olimpiadzie sportowej, w różnych wyjazdach integracyjnych. Mieli możliwość przejścia treningu ekonomicznego, w jego ramach uczestnicy mieli możliwość wyjazdu do centrum handlowego Auchan w Gdańsku.

W Centrum Integracji Społecznej w Garczu w 2012 r. uczestniczyło 9 kobiet, podopiecznych GOPS (w tym 2 osoby kontynuowały zajęcia od roku 2011, 1 osoba uczestniczyła w dwóch edycjach w 2012 r.) Osoby uczestniczące w zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej w Garczu odbywały praktyki zawodowe, a także uczestniczyły w zajęciach, które obejmowały tematy dotyczące prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej oraz założenia spółdzielni socjalnej. Niektórzy z uczestników centrum byli dodatkowo objęci pomocą w tut. ośrodku poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia dla ofiar przemocy i osób współzależniowych.

W ramach działalności Centrum prowadzone jest reintegracja zawodowa i społeczna poprzez wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe, trening interpersonalny a także warsztaty w specjalnościach: kurs komputerowy (obsługa programów Word, Exel, korzystanie z sieci internetowej, nauka pisania CV i listu motywacyjnego), usługi gastronomiczne, kurs kasy fiskalnej, kurs wizażu. Ponadto uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z zagadnieniami dotyczącymi opieki nad osobą zależną m.in. opieka nad osobami starszymi, chorymi niepełnosprawnymi i dziećmi m. in. W jaki sposób przeprowadzać czynności higieniczne oraz w jaki sposób zorganizować czas wolny dziecku. Uczestnicy mogli nabyć wiedzę z zakresu pielęgnacji terenów zielonych. Mogli nabyć umiejętności samodzielnego przygotowywania dekoracji okolicznościowych i ozdób świątecznych. Panie przeszły także szkolenie związane z treningiem budżetowym, miały możliwość nabyć umiejętności racjonalnego gospodarowania finansami.

Uczestnicy Centrum mają do dyspozycji pracownię komputerową, nowoczesny sprzęt biurowy oraz sprzęt gospodarstwa domowego. W ramach uczestnictwa każda osoba miała zapewniony nieodpłatnie jeden posiłek dziennie, środki ochrony indywidualnej, ubezpieczenie z tyt. wypadków lub chorób zawodowych, ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz świadczenia integracyjne.

Absolwenci centrum mogą podjąć wspólną działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej na zasadach określonych w przepisach o spółdzielniach socjalnych.

Dzięki uczestnictwu w zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej absolwenci mają możliwość powrócić na rynek pracy na zasadach zatrudnienia wspieranego. Potencjalny pracodawca może otrzymać ze środków funduszu pracy częściową refundację wynagrodzeń. Zaistnienie absolwentów Centrum na rynku pracy często jest procesem długofalowym. Ww. często wymagają dodatkowego wsparcia przez specjalistów GOPS w Sierakowicach.

W 2012 r. jedna z podopiecznych GOPS uczestnicząca w zajęciach Centrum podjęła zatrudnienie.

10. Wolontariat.

W celu poszerzenia oferty pomocowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2012 r. został opracowany Program Działalności Wolontariatu. Program ten zakłada świadczenie pomocy przede wszystkim poza normowanym czasem pracy Ośrodka bez względu na kryterium dochodowe osób bądź rodzin potrzebujących. Aby działalność wolontarystyczna przyniosła pożądane efekty i była stałą formą pomocy zostały wyznaczone etapy jej wprowadzania.

Pierwszym i najważniejszym etapem było opracowanie i zatwierdzenie PROGRAMU DZIAŁALNOŚCI WOLONTARIATU przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowicach Zarządzeniem Nr 15/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach z dnia 29 czerwca 2012 r.

Drugim etapem było wyznaczenie przez kierownika GOPS koordynatora wolontariatu. Kolejnym rozpoczęcie kampanii reklamowej za pośrednictwem lokalnych gazet, portali internetowych w celu nagłośnienia nowej działalności przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Dyrektorom szkół gimnazjalnych została przekazana informacja o utworzeniu wolontariatu wraz z jego programem oraz założono aby organizować bezpośrednie spotkania z młodymi ludźmi w Szkołach Gimnazjalnych w całej gminie. Do końca 2012 roku odbyło się spotkanie z gimnazjalistami w Sierakowicach. W minionym roku jednocześnie rozpoczęto rekrutację wolontariuszy oraz osób bądź rodzin na rzecz, których ma być świadczona bezpłatna pomoc. Do końca 2012 roku zgłosiło się **18 osób** chcących bezinteresownie pomagać innym, w tym **11 w przedziale wiekowym 13-15 lat, 3 w przedziale wiekowym 16-18 lat oraz 4 z przedziału powyżej 18 roku życia.**

Pracownicy Socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zgłosili zapotrzebowanie na pomoc wolontarystyczną dla 24 osób. Szczegóły przedstawia poniżej tabela.

Osoby/ rodziny wyrażające zgodę na pomoc wolontariuszy	Liczba osób
Osoby starsze	6
w tym: niepełnosprawne	5
Dzieci mające trudności w nauce	15
Dzieci wymagające opieki	3
w tym: niepełnosprawne:	2
RAZEM:	24

IV SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2012 R. Z DZIAŁU „OPIEKA SPOŁECZNA”

Ogólna suma zaplanowanych wydatków w dziale “Opieka Społeczna” w 2012 r. wyniosła 3.628.596,00 zł, natomiast rzeczywiście wykorzystano 3.284.264,37 zł, co stanowi 91 % planu.

Saldo niewykorzystanych środków w kwocie 344.331,63 zł składało się z następujących pozycji:

- 700,01 zł rodziny zastępcze,
- 3.000,00 zł zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 964,87 zł wspieranie rodziny,
- 1.864,80 zł składki na ubezpieczenia zdrowotne podopiecznych, niewykorzystana dotacja,
- 84.513,13 zł pomoc społeczna, w tym zasiłki celowe w kwocie 51.759,48 zł oraz opłata za pobyt w DPS - 32.753,65 zł,
- 402,12 zł dodatki mieszkaniowe,
- 12.045,77 zł zasiłki stałe, w tym:
  - 8.045,77 zł – niewykorzystanej dotacji,
  - 4.000,00 zł – środki własne,
- 147.136,10 zł GOPS,
- 1.367,71 zł mieszkanie chronione,
- 36.292,32 zł usługi opiekuńcze,
- 56.044,80 zł pozostała działalność, w tym:
  - 2.356,00 zł – niewykorzystanej dotacji z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
  - 53.688,80 zł – pozostałe środki własne.

Zobowiązania na dzień 31.12.2012 r. wyniosły 127.464,35 zł, w tym wymagalnych brak.

RODZINY ZASTĘPCZE

W rozdziale tym zostały ujęte wydatki za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Na zadanie Zaplanowano 3.500,00 zł, wykorzystano kwotę 2.799,99 zł.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Na zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zaplanowano 3.000,00 zł, środki nie zostały wykorzystane.

WSPIERANIE RODZINY

W rozdziale tym zostały ujęte wydatki na wynagrodzenie dla asystentów rodziny, w szczególności umowy zlecenia wraz z pochodnymi. Na zadanie zaplanowano 32.386,00 zł, natomiast wydatkowano kwotę 31.421,13 zł, z tego 5.436,00 zł stanowiła dotacja, natomiast 25.985,13 zł to środki własne.

POMOC SPOŁECZNA

Na świadczenia socjalne klientów z zadań własnych zaplanowano ogółem 1.100.000,00 zł, a wykorzystano 1.001.576,30 zł, co stanowi 92%. W ramach tych środków z pomocy skorzystało 691 rodzin.

1. Na zadania własne z budżetu gminy zaplanowano 707.000,00 zł, a na zadania własne obowiązkowe z dotacji celowej zaplanowano 40.000,00 zł, co daje łącznie 747.000,00 zł. Z tej kwoty wydatkowano 662.486,87 zł. Środki zostały przeznaczone na zasiłki celowe, okresowe, pomoc w naturze, opłaty za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej, pomoc dla rodzin na skutek zdarzeń losowych oraz inne konieczne świadczenia wynikające z ustawy o pomocy społecznej.
2. Zadaniem własnym gminy jest również wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne, które w 2012 r. w 100 % finansowane było z dotacji. Łącznie na to zadanie zaplanowano 353.000,00 zł, a wydatkowano 339.089,43 zł.

DODATKI MIESZKANIOWE

Na dodatki mieszkaniowe dla indywidualnych wnioskodawców jak i zarządców zaplanowano 178.150,00 zł, wydatkowano 177.747,88 zł, czyli prawie 100%.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Ogółem na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zaplanowano 1.220.230,00 zł, a wydatkowano 1.073.093,90 zł, co stanowi 89%. W kwocie tej ujęta jest dotacja w wysokości 113.730,00 zł przyznana w 2012 r. na utrzymanie ośrodka i wypłatę dodatków dla pracowników socjalnych.

1. Na świadczenia dla pracowników wynikające z przepisów bhp – zaplanowano 5.200,00 zł, a wydano 5.184,44 zł.
2. 970.230,00 zł przeznaczono na płace i pochodne z czego wydatkowano 862.202,33 zł.
3. Na zakup materiałów zaplanowano 93.000,00 zł – wydatkowano 86.906,31 zł. Z kwoty tej opłacono: paliwo do samochodów służbowych, materiały biurowe, druki, tonery, akcesoria i programy komputerowe, szafy metalowe, meble, wyposażenie itp.
4. Energia elektryczna – zaplanowano 26.000,00 zł – wydano 23.913,41 zł.
5. Na usługi remontowe zaplanowano 8.500,00 zł, a wydatkowano 3.669,82 zł.
6. Na okresowe badania medyczne pracowników zaplanowano 800,00 zł, z czego wydano 140,00 zł.
7. 40.000,00 zł przeznaczono na pozostałe usługi, a wydatkowano 33.609,91 zł. Środki te zostały wykorzystane na prowizje za prowadzenie rachunku bankowego, opłaty pocztowe, usługi radcy prawnego, usługi informatyczne, monitorowanie systemu alarmowego, opłata za dostęp online do portalu prawnego, opieka autorska nad programem księgowym, częściowy zwrot kosztów opłaty chesnego za studia pracowników oraz inne usługi eksploatacyjne.

8. Na zakup usług dostępu do sieci internetu zaplanowano 2.500,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 824,26 zł.
9. 4.500,00 zł przeznaczono na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej, a wydatkowano 3.208,12 zł.
10. Na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej zaplanowano kwotę 5.000,00 zł i wydano na ten cel 3.788,00 zł.
11. Na podróże służbowe zaplanowano 13.000,00 zł, z czego zostało wydane 8.931,20 zł z przeznaczeniem na delegacje służbowe pracowników i ryczałt na samochód prywatny wykorzystany do celów służbowych oraz częściowy zwrot kosztów dojazdu na studia pracowników.
12. 11.500,00 zł zaplanowano na różne opłaty, a wydatkowano 8.220,55 zł na ubezpieczenie mienia, czyli komputerów, samochodów itp.
13. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – zaplanowano 21.000,00 zł. Środki w kwocie 19.690,74 zł przelano na rachunek funduszu socjalnego.
14. 9.000,00 zł zaplanowano na szkolenia pracowników, z czego wydano kwotę 7.811,00 zł.
15. Na usługi inwestycyjne zaplanowano 10.000,00 zł, z czego wydano 4.993,81 zł na zakup 2 zestawów komputerowych oraz drukarki.

MIESZKANIE CHRONIONE

Na utrzymanie mieszkania chronionego zaplanowano 3.000,00 zł, z czego wydatkowano na ten cel 1.632,29 zł.

1. Na zakup materiałów zaplanowano 1.000,00 zł – wydatkowano 58,00 zł.
2. Na energię elektryczną zaplanowano 1.500,00 zł – wydano 1.411,99 zł.
3. 500,00 zł zaplanowano na pozostałe usługi, a wydano kwotę 162,30 zł.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Ogólny plan wydatków na usługi opiekuńcze wynosi 279.330,00 zł, a wydatkowano 243.037,68 zł, czyli 87 %.

1. Na świadczenia dla pracowników wynikające z przepisów bhp – zaplanowano 2.750,00 zł i wydatkowano 2.664,66 zł.
2. Płace i pochodne zaplanowano w wysokości 262.980,00 zł, a wydano 230.111,45 zł.
3. Na zakup materiałów zaplanowano 1.000,00 zł – wydatkowano 90,36 zł.
4. Usługi medyczne – zaplanowano 600,00 zł – środki niewykorzystane.
5. 1.000,00 zł zaplanowano na pozostałe usługi, a wydano kwotę 578,00 zł.
6. Na podróże służbowe przeznaczono 1.500,00 zł, z czego wydatkowano 1.123,56 zł na dojazdy opiekunek środowiskowych do chorych podopiecznych.
7. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – zaplanowano 6.000,00 zł. Środki w kwocie 5.469,65 zł przelano na rachunek funduszu socjalnego.
8. 3.500,00 zł zaplanowano na szkolenia opiekunek środowiskowych, z czego wydano kwotę 3.000,00 zł.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Na program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" zaplanowano kwotę 506.000,00 zł. Wydatkowano na ten cel 482.055,00 zł, z czego 80 %, czyli 385.644,00 zł stanowiła dotacja, a pozostała część to udział środków własnych w programie. Całość kwoty przeznaczono na posiłki dla dzieci w przedszkolach, uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie tut. Gminy oraz na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności.
2. 130.400,00 zł zostały przeznaczone na Gminny program profilaktyczno-żywnościowy „Posiłek dla ucznia”, z czego wydatkowano kwotę 111.979,00 zł.
3. Na świadczenia materialne w pozostałej działalności zaplanowano ogólnie kwotę 152.600,00 zł, a wydano 142.582,55 zł, w tym:
  - 61.764,15 zł przeznaczono na zakup brakującego sprzętu do punktów żywieniowych z programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", z czego 42.000,00 zł stanowiła dotacja, a 19.764,15 zł to środki własne.
  - 80.818,40 zł wydano na organizację „Dnia Seniora” dla osób w podeszłym wieku z naszej gminy /w tym 1.000,00 zł dotacji z Rad Sołeckich/. Zakupiono również mięso, artykuły spożywcze i słodczyce z przeznaczeniem na paczki świąteczne dla najbardziej potrzebujących rodzin. W tej kwocie zostały także ujęte wydatki na kule inwalidzkie, materace przeciwośluzynowe i łóżka rehabilitacyjne udostępniane ludziom chorym z terenu naszej Gminy. W skład tych środków wchodzi również częściowy udział w kosztach realizacji programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”.
4. 20.000,00 zł zaplanowano na pozostałe usługi, z czego wydano kwotę 16.338,65 zł z przeznaczeniem na konsumpcję i występ artystyczny na Dzień Seniora w Sierakowicach. Opłacono również dzierżawę magazynu i transport żywności w ramach realizacji programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”.

V POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013

Rok 2013 będzie kontynuacją realizowanych zadań wynikających z ustaw oraz innych działań mających wpływ na poprawę sytuacji życiowej mieszkańców gminy Sierakowice a także tworzeniem nowych pomysłów w dążeniu do rozwiązywania problemów społecznych, które są konieczne, aby pomoc świadczona mieszkańcom gminy Sierakowice była efektywna.

Dla efektywnej realizacji zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach niezbędne będzie:

- zabezpieczenie środków finansowych w wysokości odpowiadającej potrzebom wynikającym z realizacji nałożonych na GOPS zadań ze szczególnym uwzględnieniem środków na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, całodobową opiekę nad osobami wymagającymi tej formy wsparcia
- dążenie do uzyskania zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z wymogami prawa tj. jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców
- prowadzenie specjalistycznego wsparcia, rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin objętych pomocą GOPS oraz zagrożonych kryzysem
- włączanie do realizacji 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny, innych instytucji i organizacji działających na terenie gminy oraz społeczności lokalnej w celu realizacji wszystkich założeń w nim zawartych w tym rozwój planowanych form pomocy
- wykorzystywanie wszystkich metod i narzędzi pracy pracownika socjalnego oraz organizacja szkoleń dla pracowników
- rozwój grup wsparcia oraz inicjowanie przez pracowników socjalnych powstawania grup samopomocy
- kontynuacja realizacji Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, oraz Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD
- rozpowszechnianie i promowanie działalności Wolontariatu przy GOPS
- kontynuacja realizacji Programu Aktywizacji Podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach „BMW” na lata 2012 - 2015
- współpraca z PUP w Kartuzach w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach
- utrzymanie tradycji organizowania dla osób starszych „Dnia Seniora”
- podejmowanie działań mających na celu odbiurokratyzowanie pomocy społecznej